

Luxembourg, 22. desember 2016

PRESSEMELDING 12/2016

Dom i sak E-3/16 *Ski Taxi SA, Follo Taxi SA og Ski Follo Taxidrift AS* mot *Den norske stat*

AVGJØRELSE OM VIRKEOMRÅDET FOR FORBUDET MOT FORMÅLSRESTRIKSJONER

EFTA-domstolen ga i dag en rådgivende uttalelse som svar på spørsmål fra Norges Høyesterett om tolkningen av EØS-avtalen artikkel 53.

Saken for den anmodende domstol gjelder en anke fra Ski Taxi SA, Follo Taxi SA og Ski Follo Taxidrift AS («de ankende parter») over en dom fra Borgarting lagmannsrett. Dommen opprettholdt Konkurransetilsynets vedtak om å ilegge dem overtredelsesgebyr for brudd på det nasjonale forbud mot konkurransebegrensende avtaler som følge av et felles tilbud i anbudskonkurranser utlyst av Oslo Universitetssykehus i 2010.

For Høyesterett anfører de ankende parter at det i motsetning til hva lagmannsretten kom til, ikke er tilstrekkelig for at en avtale skal regnes som en formålsrestriksjon, at en type atferd er egnet til å begrense konkurransen. De anfører at deres felles tilbud ikke kan utgjøre en formålsrestriksjon, særlig i lys av samarbeidets formål, den økonomiske og rettslige sammenheng og den foreliggende hensikt. Høyesterett har forelagt spørsmål for EFTA-domstolen om det rettslige vurderingstema og kriteriene som skal anvendes ved avgjørelsen av om en type atferd utgjør en formålsrestriksjon.

EFTA-domstolen pekte på at visse typer samarbeid mellom foretak er tilstrekkelig skadelig for konkurransen til at det ikke anses nødvendig å undersøke virkningene av dem. For å vurdere hvor skadelig et samarbeid er for konkurransen, må det legges vekt på samarbeidets innhold, dets formål og den økonomiske og rettslige sammenheng. Ved vurderingen er det også nødvendig å ta hensyn til de berørte tjenesters art og de faktiske vilkår for markedets virkemåte eller struktur. Selv om partenes hensikt ikke er avgjørende for vurderingen av om en avtale er en formålsrestriksjon, er det intet til hinder for at konkurransemyndighetene, de nasjonale domstoler eller EFTA-domstolen kan ta partenes hensikt i betraktning.

Det må skilles klart mellom vurderingen av en avtales økonomiske og rettslige sammenheng for å finne et konkurransebegrensende formål, og vurderingen av virkninger etter EØS-avtalen artikkel 53 nr. 1. Ellers ville forskjellen mellom formålsrestriksjoner og konkurransebegrensende virkninger bli utvisket. Gitt de følger det har å klassifisere en avtale som en formålsrestriksjon, bør dette begrep tolkes restriktivt slik at det bare kan anvendes på visse typer samarbeid mellom foretak som er tilstrekkelig skadelig for konkurransen til at det ikke anses som nødvendig å undersøke virkningene. Bare hvis den skadelige natur lett lar seg påpeke, i lys av erfaringer og økonomiske forhold, bør samarbeidet betraktes som en formålsrestriksjon.

Siden inngivelsen av felles tilbud omfatter prisfastsettelse, som er uttrykkelig forbudt etter EØS-avtalen artikkel 53 nr. 1, vil undersøkelsen av den økonomiske og rettslige sammenheng kunne begrenses til det som er helt nødvendig for å klargjøre at det foreligger en formålsrestriksjon. En slik undersøkelse vil imidlertid kreve en vurdering av om avtalepartene

er faktiske eller potensielle konkurrenter, samt om det å gi felles tilbud kan utgjøre en såkalt tilknyttet begrensning.

Åpenhet overfor anskaffelsesmyndigheten om at tilbudene var felles kan være et tegn på at partene ikke hadde til hensikt å bryte forbudet mot konkurransebegrensende avtaler mellom foretak. Partenes hensikt er imidlertid ikke en nødvendig faktor i vurderingen av om en avtale kan anses som en formålsrestriksjon, selv om det kan tas hensyn til dette. Det er opp til den anmodende domstol å vurdere om det faktisk at Ski Taxi og Follo Taxi opplyste anskaffelsesmyndigheten om at tilbudene var felles, kan underbygge en konklusjon om at deres atferd ikke kan regnes som en formålsrestriksjon.

Avgjørelsen er tilgjengelig i fulltekst på internett, se www.eftacourt.int.

Denne pressemelding er et uoffisielt dokument, og er ikke bindende for EFTA-domstolen.